

Nume: _____

Data: _____

FIȘĂ DE LUCRU – EDUCAȚIE MEDIA

Fapte și opinii /Cum știe telefonul tău unde te afli?

Citește cu atenție textul.

Dacă ai folosit vreodată o aplicație de hărți, probabil ai observat că telefonul știe aproape imediat unde te afli. Dar cum este posibil acest lucru?

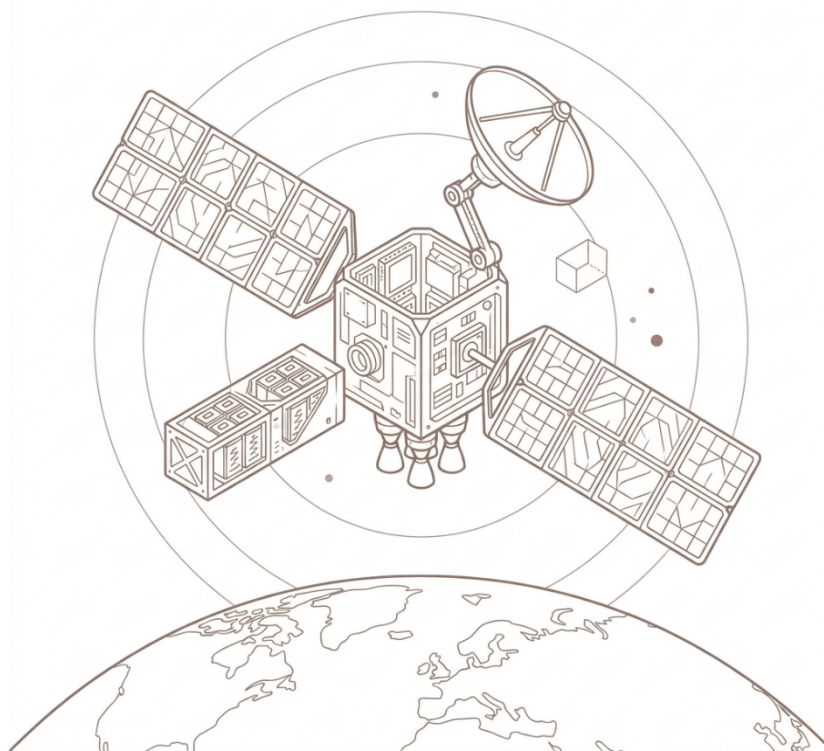
Deasupra Pământului, la aproximativ 20.000 de kilometri altitudine, se află sateliți speciali care fac parte din sistemele globale de navigație, cum este GPS. Ei se deplasează cu aproximativ 14.000 km/h și transmit permanent semnale radio. Telefonul tău recepționează aceste semnale de la mai mulți sateliți în același timp și calculează poziția în care se află.

Pentru ca acest calcul să fie corect, timpul trebuie măsurat cu o precizie uimitoare. Sateliții folosesc ceasuri atomice, unele dintre cele mai precise instrumente create vreodată. Dacă măsurarea timpului ar greși cu doar o milionime de secundă, poziția indicată pe hartă ar putea avea o eroare de sute de metri.

Sateliții nu îi ajută doar pe oameni să găsească un drum. Ei sunt folosiți și de avioane, nave, echipe de salvare sau de cercetători. Din spațiu pot fi observate incendiile de pădure, deplasarea uraganelor, topirea ghețarilor sau modificările pădurilor. Aceste informații îi ajută pe specialiști să înțeleagă mai bine ce se întâmplă pe planeta noastră și să ia decizii importante.

Deși nu îi putem vedea cu ochiul liber, sateliții fac parte din viața noastră de zi cu zi. De fiecare dată când folosești o aplicație de navigație, verifici prognoza meteo sau urmărești un avion pe o hartă, este foarte posibil ca informațiile să fi ajuns până la tine cu ajutorul unor sateliți aflați la mii de kilometri deasupra Pământului.

Știai că? Pentru a calcula cu precizie poziția unui receptor GPS, acesta are nevoie, de regulă, de semnalele a cel puțin patru sateliți.



Exercițiul 1. Ce ai aflat?

Scrie trei informații noi pe care le-ai descoperit din text.

1. _____
2. _____
3. _____

Exercițiul 2. Găsește faptele

Recitește textul și identifică patru informații care pot fi verificate. Completează tabelul.

Informația aleasă din text	Cum ai putea verifica această informație?

Exercițiul 3. Fapt sau opinie?

Citește fragmentul de mai jos. Scribe F în dreptul faptelor și O în dreptul opiniilor.

Sateliții transmit semnale radio către Pământ. _____

GPS-ul este cea mai utilă invenție din lume. _____

Unele avioane folosesc sisteme de navigație prin satelit. _____

Mi se pare uimitor că telefonul știe unde mă aflu. _____

Sateliții pot ajuta la observarea incendiilor de pădure. _____

Toată lumea ar trebui să învețe astronomie. _____

Exercițiul 4. Transformă faptele în opinii

Exemplu:

Fapt: Sateliții transmit semnale.

Opinie: Cred că sateliții sunt una dintre cele mai importante invenții create de oameni.

a) Telefonul primește semnale de la sateliți.

b) Sateliții pot observa incendiile de pădure.

Exercițiul 5. Transformă opiniile în fapte

Transformă afirmațiile de mai jos în enunțuri care pot fi verificate.

a) GPS-ul este incredibil.

b) Sateliții sunt cele mai interesante obiecte din spațiu.

Exercițiul 6. Analizează informația

Bifează întrebările pe care ar trebui să ți le pui atunci când citești o informație pe internet.

- ☐ Cine a publicat informația?
- ☐ Există dovezi care o susțin?
- ☐ Pot verifica informația și în alte surse?
- ☐ Îmi place această informație?
- ☐ Autorul prezintă un fapt sau o opinie?
- ☐ Sunt indicate sursele informațiilor?

Exercițiul 7. Gândește critic

Un coleg îți spune:

„Am citit pe internet că sateliții pot citi gândurile oamenilor.”

Răspunde la întrebările de mai jos.

1. Ce te face să ai îndoieli cu privire la această afirmație?

2. Ce surse ai consulta pentru a verifica dacă informația este adevărată?

3. Ai distribui această informație mai departe înainte de a o verifica? Explică.

Reține!

Un fapt este o informație care poate fi verificată prin observații, măsurători sau surse de încredere.

O opinie exprimă ceea ce gândește, simte sau preferă o persoană și nu poate fi demonstrată ca fiind adevărată pentru toată lumea.

Surse de documentare

- NASA – Space Place: GPS and Satellites: <https://spaceplace.nasa.gov>
- European Space Agency (ESA) – Navigation: <https://www.esa.int>
- Enciclopedia Britannica – Global Positioning System (GPS): <https://www.britannica.com/science/Global-Positioning-System>

